

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЕКОНОМІЧНОГО ДИСКУРСУ (НА ОСНОВІ ПУБЛІКАЦІЙ THE FINANCIAL TIMES)

Масловська М. В.

студентка факультету міжнародних відносин і права

Науковий керівник: Давидюк Ю. Б.

кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології та перекладознавства

Хмельницького національного університету

м. Хмельницький, Україна

Економічний дискурс є важливим аспектом сучасного комунікативного простору, який відображає взаємодію між учасниками економічного процесу, охоплює науково-економічні тексти та передає інформацію про економічні процеси. Важливість економічного дискурсу полягає в його зв'язку з соціальними, культурними та історичними умовами створення та сприйняття текстів. Він також відіграє роль у формуванні громадської думки та аргументації певних поглядів. Основною метою економічного дискурсу є не лише передача інформації, але й вплив на аудиторію за допомогою мовних засобів, характерних для економічного контексту. До основних завдань науково-популярного дискурсу належить передача складних економічних концепцій доступною мовою, що дозволяє залучати до діалогу як фахівців, так і широкі верстви населення [2, 7].

The Financial Times (FT) є одним із провідних англійських періодичних видань, що спеціалізується на економічних новинах. FT відомий своєю роллю в наданні аналітичних даних про фінансові ринки, що робить його цінним ресурсом для урядовців, політиків та бізнес-лідерів. FT забезпечує поєднання фінансових, політичних та економічних новин, включаючи графіки та таблиці, для спрощення сприйняття складних фінансових концепцій. Цей журнал має значний вплив на науковий дискурс і часто цитується у наукових публікаціях. Статті видання мають раціональний та інтелектуальний вплив на читача, оскільки ґрунтуються на об'єктивних даних та емпіричних дослідженнях. Це забезпечує високий ступінь достовірності поданої інформації і дозволяє формувати об'єктивне бачення економічних проблем [4, 5].

Основною метою перекладача є досягнення максимально точного відтворення змісту та стилю оригіналу. Однак у процесі перекладу можуть виникати певні втрати, зокрема під час роботи

з безеквівалентною лексикою, яка часто становить виклик для перекладача. Переклад економічної лексики потребує використання різних стратегій, зокрема калькування, описового перекладу, транскрипції та транслітерації. Основним завданням перекладача є збереження стилістичних та експресивних особливостей оригіналу при перекладі, що робить можливим передачу національно-маркованих мовних одиниць і локальних термінів [6].

Переклад безеквівалентної лексики є складним завданням і потребує різних прийомів, таких як транскрипція, транслітерування, калькування або описовий переклад. Еквівалентність у перекладі економічних текстів важлива для точної передачі змісту з урахуванням культурних і контекстуальних особливостей. Труднощі перекладу часто пов'язані зі специфікою термінології та відмінностями в економічних системах країн. Безеквівалентна лексика охоплює терміни, що не мають аналогів у мові перекладу, і перекладач використовує стратегії для передачі їх змісту. Аббревіатури теж створюють складнощі, оскільки можуть бути зрозумілими лише в певних країнах, тому їхній переклад потребує обережності [1, 3].

Сучасні дослідження з вивчення економічного дискурсу та теорії перекладу економічної лексики, проведені такими вченими, як Т. ван Дейка, І. С. Шевченко, Л. П. Науменко, Н. Г. Наумова, Т. В. Чарділелі, Р. Є. Пилипенко та інші, свідчать про те, що ця галузь перекладу залишається недостатньо дослідженою у сучасному перекладознавстві. Незважаючи на значний внесок у вивчення економічної термінології та жанрової диференціації, багато аспектів, зокрема безеквівалентна лексика та перекладацькі стратегії, потребують подальших досліджень для забезпечення більш точного і адекватного перекладу.

Актуальність роботи визначається зростаючою потребою у високоякісному перекладі економічних текстів, що використовуються в міжнародній практиці. Глобалізація економіки та розширення міжнародного співробітництва створюють потребу у вдалому перекладі спеціалізованої лексики, що забезпечує точну передачу інформації між учасниками з різних культурних середовищ. Це дослідження спрямоване на виявлення та подолання труднощів перекладу економічних текстів.

Мета дослідження є виявлення основних проблем та складнощів, пов'язаних із перекладом економічної лексики та розробка ефективних методів для забезпечення адекватного перекладу.

Переклад економічних текстів має свої унікальні лексичні особливості. Наприклад, матеріали з видання *The Financial Times* містять вузькоспеціалізовану економічну термінологію, яку необхідно правильно відтворити у перекладі.

Англійський термін «GDP» (*Gross Domestic Product*) має усталений український відповідник – «ВВП» (*валовий внутрішній продукт*), що дозволяє чітко передати зміст без необхідності додаткових пояснень [3].

Безеквівалентний термін «*hedge fund*» потребує використання кальки або пояснювального перекладу, оскільки в українській мові відсутній прямий відповідник. Часто цей термін перекладається як «*хедж-фонд*», із додатковим поясненням для читача – *інвестиційний фонд, що використовує стратегії хеджування ризиків*. Такий переклад пояснює суть діяльності хедж-фонду – він займається інвестиціями з використанням різноманітних фінансових інструментів для мінімізації ризиків та отримання прибутку незалежно від стану ринку [1, с. 93].

Абревіатури, такі як «*OECD (Organization for Economic Co-operation and Development)*», можуть бути залишені в оригінальній формі з поясненням у тексті або примітках, оскільки вони використовуються в міжнародному контексті – *ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку)* [1, с. 74].

Переклад безеквівалентної лексики часто є складним завданням, оскільки іноді буває неможливо знайти точний відповідник для слова з оригінального тексту. Однак це не означає, що такі слова не можна перекласти взагалі. Така ситуація виникає, коли слово в оригіналі позначає локальне явище, яке не має аналогу в мові перекладу. Це стосується також і новоутворених слів або неологізмів, наприклад: *tampany* – *система політичної корупції в США*. Слово «*tampany*» перекладено описовим методом, оскільки в українській мові немає точного еквіваленту цьому поняттю. Це явище пов'язане з політичною організацією «Таммані-Холл» у США, відомою своїми корупційними схемами [3].

Переклад економічних текстів вимагає глибокого розуміння специфіки термінології та контексту, оскільки він значною мірою залежить від культурних та мовних особливостей. Використання відповідників для безеквівалентної лексики, правильне тлумачення абревіатур і вирішення труднощів еквівалентності є ключовими аспектами для досягнення точності та зрозумілості перекладу. Ефективний підхід до перекладу економічних текстів сприяє успішній комунікації в умовах глобалізації, дозволяючи різним країнам та організаціям обмінюватися знаннями та інформацією на високому рівні.

Література:

1. Гумовська І. М. Англійська юридична термінологія в економічних текстах: генезис, дериваційні та семантично-функціональні аспекти :

автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / І. М. Гумовська. Львів, 2000. 18 с.

2. Кравченко Н. К. Міжнародно-правовий дискурс: когнітивно-комунікативний аспект : дис. ... доктора філол. наук : 10.02.15 / Кравченко Наталія Кимівна. К., 2007. 488 с.

3. Яблочнікова В. О. Особливості перекладу безеквівалентної лексики. Вінниця, 2015. С. 249-251.

4. Angom, Jeevan, singh., S., Ravikumar. Newspaper Citation in Scholarly Publications: A Study on Financial Times Newspaper during 2001–2010 as reflected in Web of Science. *Library Philosophy and Practice*. 2018. P. 1–34.

5. Frances, Tait. The Financial Times: an introduction. *Business Information Review*. 1998. 15(1): P. 68–73.

6. Kitcher P. The Cognitive Functions of Scientific Rhetoric. *Science, reason, and rhetoric* / [eds. Henry Krips, J. E. McGuire, Trevor Melia]. Univ of Pittsburgh Press, 1995. P. 47–66.

7. Teun Van Dijk. Ideology: A Multidisciplinary Approach. London : Sage, 1998. 384 p.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-450-7-39>

КОНТЕКСТУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЛЕКСЕМИ «MENTAL»

Орлова Н. В.

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри іноземних мов

Навчально-наукового інституту іноземних мов

Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

м. Черкаси, Україна

Фахові терміни і лексеми, що їх формують, як мовні знаки, що репрезентують поняття і явища вузької професійної галузі науки, становлять конститутивну складову науково-професійного дискурсу і одну з центральних проблем їхнього перекладу з огляду на низку аспектів, як-то неоднозначність, відсутність у мові перекладу відповідників нових термінів, а також наявність окремих відмінностей в процесах терміноутворення, притаманним англійській та українській мовам. До того ж, процес перекладу і міжмовного співставлення може стика-